

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0269-267
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
ID ОП у ЄДЕБО	25519
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), Другий (магістерський) рівень, 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/sopp%20biologiya.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	27.12.2019 р.
№ протоколу	44
Доповідач	Андрощук І.В.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

◇ відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми відсутні.
--

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	<p>Сильними сторонами освітньої програми є залучення до розробки ОП роботодавців, як закладів загальної середньої освіти, так і наукових установ. Цілі та завдання освітньої програми співпадають з місією та стратегією Академії. Дана ОП орієнтована на концепцію Нової української школи.</p> <p>Регіональний контекст реалізується через науково – дослідницьку складову на базі природоохоронних установ регіону, проте недостатньо обґрунтовано врахування регіонального контексту для забезпечення потреб закладів освіти.</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p> <p>Фокус ОП наведено дуже загально, тому не зрозумілим залишається, що вирізняє цю ОП від інших. До особливостей реалізації ОП віднесено те, що практична підготовка проводиться в активному освітньому середовищі на базі науково-дослідних природоохоронних установ регіону: Національного природного парку «Кременецькі гори», Кременецького ботанічного саду (на основі меморандумів про співпрацю з ними), науково-дослідних лабораторій навчального закладу та через участь в діяльності громадських організацій. Однак не зрозумілим залишаються</p>

				<p>особливості реалізації практичної підготовки до педагогічної діяльності відповідно до заявленої спеціальності 014 Середня освіта.</p> <p>Наукові дослідження викладачів кафедри та здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спрямовані на вивчення біорізноманіття регіону Північного Поділля, його сучасного стану та антропогенної трансформації, яке здійснюється у рамках роботи науково-дослідної лабораторії «Екологічний моніторинг та експериментальна біологія», а про дослідження освітнього процесу в межах заявленої спеціальності не зазначається.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	В	<p>При пропозиції вільного вибору дисциплін, рекомендовано збільшити їх перелік, надавши можливість здобувачам розширити індивідуальну траєкторію. Доречно збільшити кількість кредитів з практичної підготовки, оскільки переддипломна педагогічна практика проводиться як в закладах загальної середньої освіти, так і у закладах вищої освіти.</p>	Е	<p>Визначено суттєві недоліки, які можуть бути усунуті протягом року.</p> <p>Відповідно до заявленої спеціальності нерівномірний розподіл психолого-педагогічних і методичних дисциплін. Так, підготовку до викладання у ЗЗСО забезпечує лише дисципліна «Актуальні проблеми методики викладання біології та екології».</p> <p>В ОП здобувачами вищої освіти передбачено проходження лише переддипломної педагогічної практики, яка може здійснюватися</p>

				<p>на базі ЗВО або на базі ЗЗСО, що не відповідає заявленим кваліфікаціям (має бути дві педагогічних практики в ЗВО та в ЗЗСО).</p> <p>У контексті заявленої спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) дисципліна «Актуальні проблеми методики викладання здоров'я» (ВБ4) забезпечує формування ФК19 та програмних результатів, а тому не може бути у вибіркового блоці.</p> <p>Незрозумілим в межах означеної мети й спеціальності є доцільність запропонованих дисциплін «Теорія та методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін», «Актуальні проблеми методики навчання інформатики».</p> <p>У відомостях про самоаналіз (с.8) зазначається, що в межах ОП здобувачі мають можливість отримати додаткову спеціалізацію «Учитель інформатики» / «Учитель фізичної культури», однак в профілі ОП про це ніде не зазначається і педагогічні практики, які б забезпечували підготовку за додатковими спеціалізаціями відсутні.</p> <p>Недопустимим є забезпечення</p>
--	--	--	--	---

				<p>формування ПР18 та 19 лише вибірковими дисциплінами.</p> <p>Значна увага в ОП зосереджена на дослідницьку діяльність, хоча це не характерно для освітньо-професійної програми.</p> <p>Незрозумілим є механізм визначення вибірових дисциплін здобувачем вищої освіти, який із поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) не визначився. У відомостях про самоаналіз зазначається, що він має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання. В контексті цього незрозумілим залишається механізм його зарахування на вибірову дисципліну, де не виконана умова щодо мінімальної кількості студентів.</p> <p>Зміст ОП не в повній мірі відображає можливості набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).</p>
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості освітньої програми, є чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. У ЗВО діють положення, які регламентують порядок	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки; порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін та порядок реалізації права на академічну мобільність, однак конкретні приклади застосування на даній ОП відсутні.</p> <p>Хоча в Академії наявні елементи неформальної освіти, а саме позакредитні курси: "Булінг як соціальне явище та правові механізми протидії" та базова підтримка життя "Basic Life Support", однак відсутнє положення про визнання результатів, здобутих у неформальній освіті.</p>		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	А	<p>Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідають визначеному критерію та базуються на студентоцентрованому підході. Обрані форми та методи навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання.</p> <p>Слабкі сторони відсутні.</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p> <p>Опитування здобувачів вищої освіти за допомогою Анкети (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/monitorung/anketa%20vis.pdf) не дає змогу в повній мірі оцінити втілення ідеї студентоцентризму в освітній процес як шляху успішної реалізації компетентнісного</p>

				<p>підходу.</p> <p>Поєднання навчання й досліджень здійснюється лише в природничо-біологічному напрямі, в галузі освіти відповідно до спеціальності прикладів немає.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	В	<p>Форми контрольних заходів та критерії оцінювання, висвітлені у робочій програмі дисципліни, є чіткими, зрозумілими, доступними для здобувачів вищої освіти. Поточний та семестровий контроль, а також контрольні заходи відбуваються згідно з графіком навчального процесу. В Академії прийнято «Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування», яке регулює застосування загальних засад і правил наукової етики в письмових роботах здобувачів. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з основними нормами академічної доброчесності та з можливими санкціями для тих, хто їх порушує.</p> <p>Варто переглянути співвідношення поточного та підсумкового оцінювання в процесі вивчення навчальних дисциплін. Система перевірки наукових робіт на антиплагіат</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p> <p>Незрозумілим є механізм дій ЗВО у ситуації виявлення плагіату. Крім санкцій до здобувача вищої освіти, роботи, в яких виявили плагіат, взагалі більше не допускаються до захисту чи є певна процедура виправлення й усунення плагіату.</p>

		потребує удосконалення та прийняття відповідних технологічних рішень. Необхідно врегулювати процедури оскарження результатів контрольних заходів на ОП.		
Критерій 6. Людські ресурси	В	Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми в основному забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання. Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, гласності та прозорості. Заміщення вакантних посад здійснюється із урахуванням «Рекомендаційних вимог до претендентів на посади асистента, викладача, старшого викладача, доцента та професора, завідувача кафедри». У межах укладених угод роботодавці беруть участь в моніторингу якості освітніх програм, вносять пропозиції до формулювання практичної підготовки здобувачів. Викладання окремих тем дисциплін проводиться на базах Кременецького ботанічного саду та Національного природного парку «Кременецькі гори». Налагоджено систему професійного розвитку науково-	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими. Відсутні приклади залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять.

		<p>педагогічних працівників, що регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників». Практикується співпраця з вітчизняними та закордонними закладами освіти. Викладачі Академії беруть участь у науково-практичних конференціях різних рівнів, семінарах-практикумах, майстер-класах, тренінгах. В Академії наявна система матеріальної та нематеріальної мотивації професорсько-викладацького складу. Щороку проводиться конкурс наукової діяльності «Науковець року». Викладачі, залучені до ОП, відзначені подяками та грамотами Міністерства освіти і науки України, Тернопільської обласної ради, Кременецької міської ради та ЗВО.</p> <p>Професійна кваліфікація деяких викладачів недостатньо підтверджується науковими публікаціями щодо навчальних дисциплін, які вони викладають. До проведення аудиторних занять на ОП не залучені професіонали-практики та експерти галузі.</p>		
--	--	---	--	--

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	<p>Створено комфортне освітнє середовище, яке задовольняє потреби здобувачів вищої освіти та свідчить про відповідність даному критерію. Недоліки, що виявлені, не є суттєвими, адміністрація Академії розуміє наявні недоліки і має план щодо їх усунення.</p> <p>Документально врегулювати процедуру запобігання конфліктним ситуаціям. Забезпечити безперешкодні умови доступу осіб з особливими потребами до навчальних корпусів та гуртожитків ЗВО. Сприяти поповненню лабораторій сучасними приладами та обладнанням. Забезпечити активне користування учасниками освітнього процесу міжнародною базою даних Web of Science. Організувати рекреаційні та зони релаксації та для учасників освітнього процесу на території Академії.</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p> <p>Не вказано яким чином додаткову підтримку отримують студенти, що мають дітей з метою створення умов для реалізації права на освіту.</p>
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	<p>Система внутрішнього забезпечення якості в цілому спрямована на покращення якості освітньої програми та відповідає критерію 8. Виявлені недоліки є несуттєвими.</p> <p>Система внутрішнього</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p> <p>У звіті ЕГ зазначено, що здобувачами виявлене бажання при перегляді освітньої програми враховувати сучасні тенденції розвитку педагогічної освіти.</p>

		забезпечення якості в цілому спрямована на покращення якості освітньої програми та відповідає критерію 8. Виявлені недоліки є несуттєвими.		Однак не зрозуміло яким чином це враховано. У відомостях про самоаналіз зазначається, пропозиції усіх зацікавлених сторін були враховані при укладанні ОП, змін та доповнень запропоновано не було. Це дещо суперечить звіту ЕГ, в якому зазначається всі учасники освітнього процесу залучаються до перегляду ОП.
Критерій 9. Прозорість та публічність	А	Вимоги щодо прозорості та публічної діяльності КОГПА з реалізації даної освітньої програми дотримані в повному обсязі та відповідають усім підкритеріям. Слабкі сторони та недоліки відсутні.	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими. Неможливо перевірити інформацію щодо оприлюднення у відкритому доступі в мережі Інтернет інформації про освітню програму, так як вказане посилання (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/opp/magister/opp%20biolog.pdf .) не відкривається
Критерій 10. Навчання через дослідження	—	—	—	—

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Потребує доопрацювання фокус ОП та визначення її особливостей в контексті заявленої спеціальності.
2. Сформувати ОП відповідно до чинних методичних рекомендацій щодо розробки стандартів та ОП. Скорегувати термін навчання – 1 рік 4 місяці.
3. В ОП посилити підготовку майбутнього вчителя основної та старшої шкіл Нової української школи; будувати освітній процес, який готує вчителя на розвиток в учнів компетентностей, передбачених НУШ: компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; екологічна компетентність.
4. Активізувати роботу щодо поєднання навчання та досліджень під час освітнього процесу пов'язаних із зазначеною галуззю й спеціальністю, а не лише природничо-біологічного напрямку.
5. Узгодити ОК відповідно до мети і заявленої спеціальності. Передбачити проходження двох педагогічних практик: на базі ЗЗСО та ЗВО. Додаткова спеціалізація не може бути забезпечена лише двома дисциплінами й не передбачати проходження педагогічної практики.
6. Забезпечити формування фахових компетентностей та програмних результатів в процесі вивчення обов'язкових дисциплін.
7. Посилити практичну спрямованість ОП, не акцентувати увагу на дослідницькій діяльності здобувачів вищої освіти, так як це не освітньо-наукова, а освітньо-професійна програма.
8. Чітко прописати механізм визначення вибіркового дисциплін, особливу увагу звернути на ситуації, коли здобувач не може вчасно зробити цей вибір.
9. Посилити зміст ОП щодо розширення можливостей набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).
10. Рекомендувати ЗВО збільшити кількість кредитів на кваліфікаційну роботу за рахунок курсової роботи.
11. Запровадити систему моніторингу думки здобувачів щодо оптимізації освітнього процесу (змісту, форм, методів, засобів та ін.) та розробити механізм зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти на ОП для врахування їх позицій та потреб при подальшому моніторингу та оновленні ОПП.
12. Доопрацювати «Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування», зокрема детально прописати механізм дій ЗВО на виявлений плагіат. Обов'язково вказати, крім санкцій, права й дії здобувача вищої освіти щодо можливостей усунення виявлених фактів плагіату.
13. Активізувати роботу по залученню професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять, захистів педагогічної практики.
14. Доопрацювати «Порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами» в частині надання додаткової підтримки студентам, що мають дітей з метою створення умов для реалізації права на освіту.
15. Систематизувати практику залучення усіх стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості.
16. Удосконалити механізм реагування на пропозиції та рекомендації щодо

удосконалення ОП з встановленням зворотного зв'язку з стейкхолдерами.

17. Систематизувати та удосконалити процедура представлення інформації на сайті. Не всі із заявлених положень ЗВО доступні для перегляду.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<> акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<> акредитацію ОП

<x> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

<> відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА